

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorum Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

X Anni regni Chlodouei II filij Dagoberti. Chronicon Fredegarij finitum anno DCXLVII. Historia Francoru[m] iussu Childebrandi Comitis scripta, ab anno DCLXXXVII inchoata. Defectus XL annorum in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

ita legitur: Anno Domini 10CLXXIV DAGOBERTVS Rex obiit, & filij eius duo regno substituuntur. Reginonem diximus supra, obitum eiusdem DAGOBERTI referre sub Imperatore Iustiniano II, Rhinotmeto dicto, qui patri Constantino successit anno 10CLXXXV. Non ergo mirandum, si plures anni posterorum regnis eripiantur, vt tandem in Carolo Martello, Pippino & Carolo Magno annorum calculus ad legitimum ratiocinium reducatur. De reuelatione factâ cuidam seruo Dei, quâ vidit animam DAGOBERTI patrocinio Sanctorum liberatam, silet Fredegarius, agit monachus S. Dionysij cap. 45, & hunc secutus Aimoinus lib. 4 cap. 34. De nomine eius sacris Fastis alicubi adscripto infra agemus. De variis monasteriis tempore DAGOBERTI, aut eo etiam expensas conferente, per regnum eius extructis, frequens dicendi occasio est in opere nostro de Vitis Sanctorum.

X

Anni Chlodouei II filij DAGOBERTI. Chronicon Fredegarij finitum anno 10CXLVII. Historia Francorum iussu Childebrandi Comitis scripta, ab 10CLXXXVII inchoata. Defectus XL annorum in Annalibus antiquis quomodo supplendus.

Post DAGOBERTI discessum, inquit Fredegarius cap. 79, filius suus Chlodoueus sub tenerâ aetate, quinque scilicet annos natus, regnū patris adsciuit. Omnes Leudes de Neuster & Burgūdiâ eum villâ Massolaco sublimant in regnum. Æga verò cum Regina
Nan-

Nanthilde, quam DAGOBERTVS reliquerat, regebat palatium. Ægâ anno tertio post febrî extincto, Erchinoaldus, consanguineus DAGOBERTI, Maior-Domus efficitur. Anno IV in regno Burgundie Maior-Domus stabilitur Flaocatus: qui, Nanthilde Regina mortuâ, eodem anno mense Septembrio contra VVillebaldum Patricium pugnando conflixit. In eo certamine VVillebaldus interfectus est. Post cuius necem undecimo die Flaocatus, iudicio Dei percussus, febre interiit. Hæc pluribus cap. 90 Fredegarius: quo capite Chronicon finit ad annum regni Chlodouei IV, Sigeberti X, Christi IOCLVII: neque enim Chronicon ultra caput LXXX produxit, reliquis, quæ deinde subnectuntur, ab nō vnico auctore, neque eodem tempore conscriptis.

Ad hanc de Fredegario opinionem plurima nos mouent. Primò, quæ solius sunt Fredegarij, ea sola extant in *vetustissimo codice Iacobi Sirmondi Societatis Iesu uncialibus litteris exarato*, vt ante hoc Chronicon præfatur Andreas Chesnæus. Dein in eodem Chronico typis Wichelianis in Corpore historiæ Francicæ anno CIIOCLXIII cuso, ea post præfationem tantum Capitula recensentur, quæ nos solum à Fredegario conscripta arbitramur. Prætereà Aimoinus, quamuis historiam suam Francorum, vt in præfatione fateatur, *ad id temporis, quo Pippinus pater Caroli Magni regnare cepit*, decreuisset deducere, eam tamen cum Chronico Fredegarij à nobis limitato finit, sagaciter perspiciens, se fidelibus ac solidis historicis, quos sequeretur destitui. Denique Fredegarium stylus & modus scribendi ab Continuatoribus planè distinguit. Ille, vt monet in prologo, imitatus Gregorium Turonensem, per annos Regum res gestas digerit; isti annis illis omissis, maximè disparata hoc similiue modo loquendi connectunt: *igitur, quoque, hisce diebus, eodem tempore &c.* Ille procul à Galliis res ab Imperatoribus, Lango-

bardis, Hispanis aliisque gestas interserit; hi solùm quæ Frācorum sunt, nar rant, &, vt varijs fuerunt auctores, dispari stylo ac fide.

Qui vltimam partem iussu Childebrandi Comitis scripsit, *Historiam vel gesta Francorum* appellat, non, vt Fredegarius, *Chronicon*: atque ea potissimùm attingit, quæ videntur spectare ad familiam Childebrandi, qui capite cix dicitur *germanus Caroli Martelli*, & ad finem istius partis, *auunculus Pippini Regis*. Incipit autem illa pars à capite xcvi: in quo mox legitur, *mortuo Vulfoaldo Duce*, qui Maior-Domus erat, *Pippinum* Herftallum patrem Martelli successisse, quod cōtigit anno Christi 10CLXXXVII. inter quem annum & 10CXLVII. quo Chronicō Fredegarij desinere diximus, vacuum interuallum est xl annorum. Tertius ergo accessit qui *Chronicon* Fredegarij alteri historiæ, iussu Childebrandi Comitis scriptæ, annectere voluit: vtque *diagnosa* xl annorum suppleret, proximum caput xci de Chlodoueo in paucis verbis decerpit ex Gestis DAGOBERTI à monacho S. Dionysij scriptis: quibus mox deficientibus, confugit ad apocrypha Gesta Regum Francorum, quæ dum summâ incuriâ contrahit, suam in historicâ antiquitate inscitiam prodit. In illis Gestis post obitum Chlotharij III hæc cap. 45 leguntur: *Theodericus autem frater eius Rex eleuatus est Frācorum. Childericus itaque alius frater eius in Austriâ vnâ cum Vulfoaldo Duce regnum suscipere perrexit. Quæ ita in illo supplemento contracta sunt: Theodericus verò frater in Austrasiâ à Francis in regnum eleuatus est apud Vulfoaldum Ducem. En quanta vtriusque regni confusio. Sed quamuis omnia & singula verba inde accuratè forent desumpta, eandem mererentur censuram, nec digna essent, quæ ad illam lacunam explendam adhiberentur. Sunt ergo xl anni, qui neque in vllō*

ullo antiquo Chronico, neque in aliquâ veteris scriptoris historiâ per successionem Regum deductâ explanantur. Definunt ad illa tempora Fredegarius & Aimoinus. Paucula in Gestis DAGOBERTI de vltimis annis Chlodouei filij attinguntur: de S. Sigeberto & Aufrasiis altum silentium. Illo eodem hiatu absorptum est regnum Aufrasiarum DAGOBERTI II, recisi x anni Chlotharij III, plures Childerici fratris. Aliunde interuallum illud explendum est. Acta Sâctorum variorum illo eodem seculo scripta illustre supplementum conferunt, confirmant ipsorum Regum genuina diplomata, & similia veterrimorum scriptorum, quibus fides tutò adhiberi potest, sincera monumenta.

In supplemento illo cap. 92 post constitutum ab obitu Chlodouei Chlotharium III Regem, hæc adduntur: *Eodem quoque tempore mortuus est Erchanualdus Maior-Domus Palatij. Franci autem in incerto vacillantes, accepto consilio Ebrainum in huius honoris curam ac dignitatem statuunt. Quæ eisdem penè verbis in Gestis Regum Francorum habentur cap. 44 & 45. Verùm aliquot ante Regem Chlodoueam annis Erchenoaldum repentè extremum efflauisse spiritum, scribit in Vitâ S. Eligij Audoënus. Successor eius Radobertus subscripsit Maior-Domus Præcepto Chlodouei de libertate monasterij S. Dionysij x Kalendas Iulij anno regni illius xvi, Christi 100CLIX: quo aut breui defuncto, aut fortè per illam Francorum vacillationem submoto, substitutus est Ebroinus: à quo Maiore Domus, & Chlodoueo Rege punitos esse interfectores S. Aigulfi Abbatis Lirinenfis docent huius Acta antiqua, à Vincetio Barrali Salerno in Chronologiâ Lirinenfi edita. Eundem Ebroinum sub mortem Chlodouei & initium regni Chlotharij III fuisse Præfectum palatij docet auctor coæuus in Vitâ S. Bathildis Reginae verbis infra proferendis.*

Anno regni Chlodouei XVIII, Christi 10CLXI, Leodebodus Abbatem S. Aniani, & fundatorem monasterij Floriacensis laudabilis vitæ cursum sancto sine conclusisse legitur in antiquis monumentis, cum huius testamento editis à Carolo Sauffeyo lib. 4 Annal. Ecclesiæ Aurelianensis cap. I num. 14. Monachus S. Dionysij, relatis pro monasterio suo XXII Iunij anni regni XVI signatis donationum tabulis, tandem cap. 52 & ultimo scribit, *Regem Reliquias S. Dionysij minus religiosè attrectantem, in amentiam decidisse; sed quantum temporis post datum diploma ante hanc amentiam contractam interfuerit, non exponit. Post hæc addit, ut sensum Rex recuperaret, villas quasdam illi loco traditas esse, & reliquias auro, gemmisq; miro opere vestitas. Sed sensum ex aliquantulâ parte recuperantem, non autem integrè recipientem, post duos annos vitam cum regno finiuisse.* Quibus verbis finiunt *Gesta DAGOBERTI Regis.* Hinc in Fredegarij Chronico suppleto *Chlodoueus in extremis vitæ annis amens effectus, vitâ caruit, regnavitq; annos XVIII, quibus omnino expletis, mortuus est anno ætatis XXIV, Christi 10CLXII.*

XI

Chlothario III anni regni XIV vindicati ab anno Epochæ vulgaris 10CLXII, ad 10CLXXVI. Anni regni DAGOBERTI I confirmati.

Chlodouei II fuerunt tres filij, *Chlotharius III, Childericus, & Theodericus*, quos in morte eius paruulos fuisse testatur in Vitâ S. Eligij Audoënus. Horum natu maiorem *Chlotharium* illicò suscepisse regnum sub tutelâ S. Bathildis matris tradit

in